

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szm.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér
sora 50 fillér.

Márczius 15.

Irta: Dr. Roska Miklós.

Dicső multunk fényes történetének ünnepére ébredtünk.

Nagy napoknak, nagy eseményeknek évforduló ünnepe ez, mi szívünk minden dobbanását, agyunk minden érzetét azok emlékének szenteli, kik lánglelkű szóval, bátor önfeláldozással és megalkuvást nem tűrő elszántsággal küzdöttek az emberiségnek legszentebb jogáért: a szabadságért.

Tudjátok-e mi a szabadság? Életünk! Reményünk!

Az a felemelő, lelkesítő érzés, az a magasztos, ideális tudat, hogy hazánkat nem mások tartják nekünk, hanem mi adunk másoknak életet, szabad mozgást. Az az érzés, mely bölcsönktől koporsónkig kísér, mire nincs szó, nincs kifejezés, hanem csak benső, boldogító tudata annak, hogy a szabadság az, mi bennünket fenntart, mi bennünket éltet.

És tudjátok-e mi a haza? „Oltár, mely előtt csak felehajtva, térdén áldozik az ember.”

Haza és abban a hazában szabadság, ez a mi várunk, ez a mi erősségünk.

Hiszen szabadság nélkül el tudtok-e képzelni egy hazát, hol szabadságra érett nép tanúzik? Láttatok-e valaha boldog foglyot, avagy szabadságának elvesztése miatt örvendező embert? Az állat is busul fogságában s fogcsikor-

gatva, örvöngve döngeti, veri ketrecének vaspántjait, mikor rájön a szabadság utáni vágy. S adig veri, döngeti ketreczét, míg egyszer csak élettelenül elterül. S azt mondom, „egy állat, mely szabadságának elvesztése miatt elpusztult, mindig tiszteletreméltóbb, mint egy ember, ki a rabszolgaságban meghal.”

Hát akkor el tudtok-e képzelni egy magyart — szívet, lelket felrázó eszmék hatása alatt — ki rabigában görnyed? Elő tud-e állítani valaki lelki szemei elé egy magyart, ki járóm alatt nyögve, hizelgő arccal fordul a korbácsot eleje tartó és hazájából kiűzni akaró ellenségnek?

Ne előzzük meg az események folyását! Lesz még idő rá!

Világraszóló eszméket hozott felszínre a forradalom. A nép kiírta zászlójára a szabadság, egyenlőség és testvériség hármasszavát és azt a zászlót embertömegek véröntötte testén, elhamvadt országok és városokon át, templomok és kolostorok vasrácsain keresztül, de azért rendületlenül vitte dicsőségben és győzelemben az egész világon át.

Új népvándorlás korszaka kezdődött. Az emberi és polgári jogok népvándorlása.

Hazánkat is bejárta az új világéltető szele, hazánkban is tricolorra írva jogot követelt magának a szabadság, egyenlőség és testvériség!

Járom volt a magyar nemzet nyakán. Nem is éltünk! Mert van-e élet szabadság nélkül?

Kossuth apánk és Petőfi lánglelkű szavai felvillanyozták a tespedésben élő magyar nemzetet és a hatalmat kiverte trónusából és oltárt emelt az embereket fentartó, népeket boldogító és nemzeteket éltető magasztos eszmének: a szabadságnak. S akit egyszer megérintett a szabadság éltető szele, azt haladó útjában többé visszatartani nem lehet. Lavina az, mely tör, zúz mindent, mi útjában van, míg végre diadalmasan és az utolsó „Rajta!” szavak kiáltása mellett győzelemittasan hajtja meg nemzeti tricolorját a szabadság Istennője előtt!

Kiűtött a forradalom! A szabadság visszaszerzésének egyedüli jogos fegyvere. Mert minden evolúciónak rendeltetése a természetellenesen működő részeknek végleges szétvállása, a meglevő és jogtalan tartott állapot megváltoztatása.

„De azért ne ijedjete meg e szótól: forradalom! Nem villám az, csak napsugár, mely szemeitekbe süt. Minden mi szép, minden mi fenséges e szóban benn van!”

Igen, kiűtött a forradalom! A hármasszavával a Máriás lobogón utnak indult a nagy eszme! Jogot követelt magának mindenütt a nép. Mint egy nagy szélvésznel, mikor a szélroham felkapja a porszemet és ragadja magával, aként ragadott el mindenkit a szabadság szent szava. Hiszen eleget türt már a magyar. Tovább tűrni nem akart. Tavasz kezdetén, márczius idusán, —

TÁRCZA.

Ujabb levél Nettikéhez.

Édes Nettike!

Megigérttem magának, hogy aztán megírom a Fráter Loránd hangversenyét is, hogy legalább papíron élvezhesse végig, amit mi közlekedési eszközeinkkel: szemünkkel és fülünkkel szedtünk magunkba. Megigérttem s meg is teszem. Majd a regényt is megírom magáról, de mostanában nem igen volt időm; tudja: az élet gondjai lekötöttek, meg aztán el is fujták már azoknak az ábrándos éveknek a csapisztrájkot, amikor az ember regényt szeretne írni. Na, de hát ha, majd a tavasz föltámaszt bennem is ezer illúziót, ezer hangulatot, ráhuzza a szemeimre azt a bizonyos rózsaszín fátyolt, virágokat hint széjjel a szívembe, s a szárnyaim mozogni kezdenek és én repülök, repülök a nap felé büszkén, daczosan, — ha ugyan le nem zuhanok a porba szárnyaszegetten, mint annyi álmom, annyi reményem... De hát ezt nem panaszképp mondtam, csak úgy elő akartam készíteni a méla hangulatra, ami levelemet átjárja, mert ezt is kiábrándulás szülte, csalódás teremtetle.

Tudja, édes Nettike, mi ez alkalommal valahogyan olyan formán jártunk, mint mikor virágfakadás s hajnalhasadás idején megkaptuk az első szerelmes levelet valami bájos ismeretlenről. A levél tele volt illattal és szerelemmel. Önagysága meglátott, megszeretett s most eped utánunk. Aztán mi ideges izgalommal találgattuk, vajjon ki lehet az az édes? s ha ismeretlen, akkor mi-

lyen a lénye? És képzeletben megalkottuk bűbajos képét. Megszíneztük a romantika festékével haját, szemét, arcának rózsáit. Végig ábrándoztuk dagadó kebelével a napnak 24 óráját s elsajnálkoztunk, hogy miért is áll a nap csak 24 órából? Remegő kézzel megirtuk a választ, találkat kértünk, hogy láthassuk az égi lény körvonalait. És aztán ő hosszú vonakodás után végre ki mondta a boldogító igent. Mi elmentünk már órákkal előbb a kitűzött helyre, 41 fokos lázzal számlálgattuk a pillanatokat s minden perc egy-egy örökkévalósággá nyúlt. Végre aztán föltűnt a látóhatáron ő. Megjelent bájos egészében, de nem a királykisasszony, mint a hogyan vártuk, hanem csak egy elfonnyadt, vén guvernant. Ez bizony kiábrándulás, ez zuhanás. Mi is körülbelül ilyen felesigázott érzésekkel mentünk el a Fráter Loránd hangversenyre s talán éppen akkora csalódással távoztunk onnan. Mert értsük meg egymást, Nettike és tisztázzuk a helyzetet. Mi a Fráter Loránd nótáit ismerjük. Emlékszük, énekeltünk is Pepi bácsiéknál sokat belőlük. Az akáczfa illata minket is elbűvölt; a száz szál gyertya s a száz iteze bor minket is megbolondított, Róza néni is, meg Netti néni is ráűtött az asztalra, mikor a száz szál gyertyát kértük a csaplárosnőtől; megsírattuk a legényt, aki meglötte magát oda künn a várdán; mi is úgy éreztük, hogy ott ragyognak ránk legszebben a tündöklő csillagok, ahol a Maros vize mészre földön kanyarog, — mindezt, mondom, tudtuk, éreztük, de hangot, előadást, interpretálást is akartunk hallani hozzá, azért mentünk el a Fráter Loránd hangversenyre, hogy halljuk azt a hangot tőle, lássuk azt az értelmezést a dalok szerzőjétől magától. Ezt a szándékot úri módon meg-

fiztük: az állóhelyért is 3 koronát adtunk. Sok úri ember elhozta a családját is, ültek első helyre, fizettek 6—6 koronát személyenkint; ha négyen voltak, ez már 24 korona testvérek között is. Ez sok úgy-e Nettike? De hát akik a vidékről jöttek! Mert tudja, annyian jöttek a környékről ide egészségügyei — csatorna — ilatos városunkba, amennyit Buffalo Bill óta nem láttak szemeink. Ezek fizettek vonatot, kocsit, belépő jegyet, vendéglőben szobát, vacsorát, mind csak azért, hogy azt a hangot hallják. Ezt mind csak azért mondom, Nettike, hogyha aztán meg is kritizáltuk ezt a hangversenyt s kifejezést adunk nyilvánosan is elégedetlenségünknek, ezt ne vegye maga zokon, ehhez jogunk van, mert megfizettük az árát. Fráter Loránd kapott ezért a fellépéséért 820 koronát. Egy vasuti bakter, aki fagyban, jégesőben künn bejárja a vonalrészét, éjjel négyszer-ötször felbeszakítja pihenését s megvizsgálja a pályatestet, hogy nincs-e valami baj, nem kap egy egész esztendőre annyit, mint Fráter Loránd egy estére. Ép ezért a szép pénzért énekelt Fráter Loránd 11 v. 12 nótát körülbelül 27 perc alatt, mert a szüneteket nem számítom, kapott tehát minden percért több mint 30 koronát. Istenkém, mennyi mindent össze tudott volna maga vásárolni ebből a 30 koronából! Hány csirkét, hány kiló zsírt, mennyi sajtot! Mekkora bált rendezhetett volna nekünk belőle! S Fráter Loránd megkapta egy percért. Mondhatjuk, hogy minden percért arannyal fiztünk. Ezért bizony várhattunk ellenértéket. Mert nézze édes Nettike, ennyiért megkaphattunk volna Carusot is, a világ legelső tenoristáját. Arról nem is szólok, hogyha Jászai, Küry, vagy akármelyik nagy művésznök lejön vidéki színházakhoz vendégsze-

Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli
Részv.-Társ. Budapest, V., Báthory-u. 5.
főlerakata GYULAFEHÉRVÁROTT
Kőbányai részvénytserfőződe főraktára cégnél.

— Állandóan raktron vannak és árusíttatnak azonnali palackcsere mellett: —
Borszéki főkut
Borszéki Kossuth-kut
B-széki Boldizsár-kut
Bodoki Matild
Baross
Borhegyi
Boholti
Előpataki
F.-Rákosi Mária
Fehérköi
Glória
Horgász — Hankó
Hebe
Kászón-Jakabfalvi
Kászón-Salutaris
Répáti
Székely-Selters
Stojkai

ezen az örökké emlékezetes napon, — megmutatta a magyar, hogy tud tenni, ha akar. Tett is. Felhangzott a „Talpra magyar!” és esküre emelt kézzel, egy szívvvel, lélekkel kiáltotta a nép: „A magyarok Istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk.” Megható jelenet. A nagy eszmék hatása alatt fellelkesült tömeg Isten szabad ege alatt levett kalappal megesküszik, hogy lerázza magáról a rabigát. Aztán a nagy eszmék harczosa, Kossuth Lajos bejárta az országot. Buzdított, lelkesített! Beszédének hatása alatt megindul a nép, táborba sorakozik s megy küzdeni a magyar szabadságért. Ott hagytak szülőt, testvért, hitvest, jegyest és mentek küzdeni nagy Magyarországért. Aztán csodákat műveltek. Olyat a világ még nem látott. Ma gyermek, holnap már hős! Ma szent imádkozó pap, holnap már halált osztó lelkes katona. Ma térdeplő, zsolozsmázó asszony, holnap már fojtást készítő harcos matrona! Iskolás gyermekek ott hagyták az iskolapadot s neki mentek a biztos halálnak. Az édesapa meg büszkén küldte fiait a csatába: „az egyiket odaadta, a másikat nem siratta és ment a gyermek, ment, előre!”

Győzött mindenütt! Diadalmas útjában nem tartóztathatta vissza semmi sem! A híres osztrák sereget porrá törték, csúffá tették.

A vörössapkások „Rajta!” kiáltására megrezdül a föld és ágyuk bömbölése, fegyverek csatogása, paripák dübörgése jelöli útját a hős hadfiaknak.

Megható kép! Szívet, lelket felemelő érzés! Lássátok, ez a szabadság!

Megmutatni a kényuralomnak, elhízott lélekufárok, hogy az „asszonytól született ember nem Isten, de nem is igavonó barom.”

Branyicska, Piski, Isaszeg, Komárom, Buda és a többi mind-mind hirdetői a magyar szabadságnak, a magyar lelkesedésnek. Mondhatnám a spártaiakkal: Útas! állj meg e helyt, mert itt hulltak el nemzetünk hős fiai a szabadság védelmében; mondhatnám sorra a nagyokkal: hogy e hazának minden egyes röge, minden egyes hantja a névtelen hősök vérével van meg-

replésre, 400 koronával megelégszik, de aztán dolgozik érte 3 órát 7-től 10-ig hanggal, kézzel, lábbal s minden számbavehető porczikájával. És Fráter Lóránd megkapta a kétszer négyszáz koronát 25—30 percért. De hát nem ez a fő itt, Nettike, hanem egyéb. Mondtam már, hogy mi azért mentünk erre a hangversenyre, hogy azt a hangot halljuk. Rózsika azért jött; Zsiga báék, meg Vilma néniék, Irénkéék Zalatnáról rucczantak le ide, mind csak azért, hogy azt a hangot hallják. És azt a hangot nem hallottuk, mert Fráter Lóránd nem volt diszponálva. Tudja, most mindent így fejeznek ki kerülő szavakkal. Nem mondják, hogy: boldog, hanem: ideges; nem mondják, hogy: számár, hanem: korlátolt. Szóval: Fráter Lóránd nem volt diszponálva. Ebből aztán ránk az a szomorú következmény folyik, hogy hiába mentünk el a hangversenyre, mert nem hallottuk azt a bizonyos hangot. Abban az egy körülményben nyertünk csak vékony vigasztalást, hogy ezeknek a nótáknak egy részét hallottuk már Joksman Ödöntől meg Bihary Bélától, ők szerencsére nem küzdöttek indispozícióval, hanem kívágták a zetet.

Igy bizony, édes Nettike, így jártunk mi ezen a héten. Nem is irok többet, mert ha jót nem írhatok, minek vegyem igénybe annyi ideig a türelmét? A regényhez aztán hozzá fogok — valamikor. Az adatok a kezeim közt vannak. Netti néniéket is belevegyitem. A tántiékat is. Ha valamit akar még bele vétetni, aztán írja meg.

Üdvözlí és gyógyulást kíván

Karika.

szentelve; mondhatnám a költő szavaival: hogy szent e hazának minden helye, hol a hősök elhullottak, de nem teszem, hanem csak azt mondom: nagyok voltak ők, utolérhetetlenül nagyok! S ha tölem függne, oszlopot állítanék minden csatahelyre s minden oszlopra csak annyit vésetnék be: „Pro libertate.”

„A halál angyal szárnya lebben!”

Hollók és karvalyok károgása! Hóhérok bárdja, hősöket ölő fegyverek csatogása! Szomorú a vég!

Tizenhárom bitófa, egy halom puszkagolyó, Kufstein és Josefstadt.

A végén jött az orosz. Az a nagy kolosszus megmozdult s csak úgy öntötte magából a katonákat. Hiszen tudjátok az utat: Világoshoz értünk! Letettük a fegyvert! Ez volt az utolsó állomás! De jó az Isten, végtelenül igazságos! Azt a hatalmas kolosszust csúffá tették kint idegen országban, az ország falain belül meg működésbe jönnek a pokolgépek és orgyilkok!

... De hagyjuk a szomorú emlékeket! Ma a hősöktől akarunk példát venni a hazaszereteten és lelkesedést meríteni a szabadságszeretetből.

A hősök és nagyok emlékének áldozni, tőlük példát venni, minden jó magyarnak legszentebb kötelessége! S ha eseményekben gazdag történelmünknek lapjai lelkesedéssel tölti el a honfi szívét, mennyire kell lelkesednünk akkor, mikor a magyar szabadság kivívásának történetéről van szó! Abból megtanulhatjuk, mi a hazaszeretet és mi a lelkesedés! S abból láthatjuk azt is, hogy míg más országokban a szabadság kivívása alkalmával egy-egy koronás fő hullott a porba, mint a francziáknál is, a mi szabadságharcunkhoz nem tapadt semmi szenny, semmi mocskok!

Jertek atyámfiak, ünnepeljünk! Szent ez a nap, mert szabadságot adott! S van-e szentebb valami a szabadságnál?

Szeressük hazánkat életünkkel, vérünkkel, mert „e nagy világon e kívül nincsen számunkra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt élünk, halnunk kell!”

Mondjatok egy imát a névtelenül elhullott hősökért, mondjatok egy fohászt a szabadságban elestekért, mert dicső volt életük, szép volt haláluk: a szabadságért éltek, azért haltak!

Hatvanegy évfordulója van ma a rügyet fakkasztó márczius idusának! Hatvanegy esztendeje van ma annak, hogy a magyar ifjak vezérlete alatt kitűzték Buda várormára a nemzeti lobogót és büszkén mutatták meg a világnak, hogy a magyar él és életre van hivatva!

Hazánk történetének legszebb napjai, dicső szabadságharcunk lélekemelő, fenséges jelenetei azok, melyek olvastára felpezseg a vér, ökolbe szorul kéz s kész rohanni újból a magyar — „előre!”

Igen, előre polgártársak! Előre a munkában, mely ránk vár és előre a küzdelemben, minek osztályosai vagyunk!

Választási liga.

Irta: Kelemen Samu orsz. képviselő.

Szükség van-e a kereskedelmi és ipari érdekeknek hathatós képviseletére a törvényhozásban?

Erre a kérdésre az összes érdekelt körök igennel felelnek. De az érdekelt körökben tul — egyetemes közgazdasági érdekek szempontjából is — igenlő kell hogy legyen a válasz.

Az ipari és kereskedelmi érdekeknek hathatós érvényesítését elképzelnünk sem lehet a törvényhozásban való érvényesülés nélkül. Legkevésbé nálunk, ahol minden érvényesülésnek forrása és végső állomása: a politika.

Ha már most szükségesnek találjuk ezeknek az érdekeknek képviseletét a törvényhozásban, úgy az egyetlen hathatós eszköz: egy közös agitációs szervezet.

Minden aggodalmaskodás, mely az eddigi fennálló ipari és kereskedelmi köröknek autonómiáját félti: szét-huzást jelent és az akció sikerének megbénítása. Az aggodalmak lehetnek tiszteletreméltók, de nem helytállóak. Egy részük bátortalanságnak a jele.

Akik külön pártalakulást akarnak, arra utalnak, hogy a pártfegyelem megbénítja a képviselők szabad akcióját.

Akik így gondolkoznak, súlyosbba teszik a megoldandó problémát, semmint szükséges volna, mert a közgazdasági kérdések nálunk közjogi kérdésekkel kapcsolatosak. Nem mi magyar politikusok kaptuk őket össze, vagy legalább nem éppen csak mi.

Mi szükségünk tehát nekünk arra, hogy az ipari és kereskedelmi érdekek hathatós érvényesülését azzal bonyolítsuk, hogy új pártalakulás útján szembeállítsuk azokat az összes létező pártokkal?

Méltóztassék csak végig nézni az agrár táboron. Ezek előtt itt is felhangzott a kívánság, hogy külön agrár-pártot kell alakítani. A tervet elejtették és az eredmények mutatják, hogy éppenséggel nem kárára az agrárizmusnak.

Ugyanezt a taktikát kell követnünk nekünk is. Az ipari és kereskedelmi érdekek támogatása megfer minden becsületes politikai törekvéssel. Külön pártra tehát nincs szükség. De a liga megalakulásának hatását nemcsak ebben látom.

Amint egy ilyen választási liga céltudatos akciót fejt ki és felrázza közönyükből a vidéki városokat, — a helyzet képe egyszeriben meg fog változni. Egyik képviselő sem szeret feszült viszonyt fenntartani választóinak ilyen szervezett és intelligenciájával fogva nagy erőt képviselő csoportjával.

Tessék csak számon kérni a képviselő uraktól a kereskedelmi és ipari érdekek hathatós képviseletét minden olyan esetben, amikor ezek megtámadva vannak. Ám a városok közömbössége, a fatalizmus, melylyel a romboló munkát eddigelé nézték, egyenes felháborítás volt a légaggresszivebb kereskedelmi és ipari irányzatoknak. Ezeket a koncentrált támadásokat, csak koncentrikus erővel lehet visszavetni.

Iparnak kereskedelemnek és szabadfoglalkozásoknak tömörülniök kell és az egységes cél érdekében egy szervezetben kell egyesülni.

Vármegyei régészeti egyesületünk.

IV.

A gyulafehérvári muzeum közgyűjteményeinek 1908. évi gyarapodását és jelenlegi állapotát ismertük meg lapunk három előző közleményéből. Az ismertetések alapján most már mindenesetre nyilvánvaló dolog, hogy a muzeum hazánk vidéki közgyűjteményei közt első rangú helyet foglal el, tekintetbe véve muzeális anyagának kiválóságát és értékét. Elégge meg nem becsülhető érdeme tehát az egyesületnek, hogy a vármegyét és benne épen Gyulafehérvár városát ezzel az általános érdekű kulturális közintézménnyel megajándékozta. Ezért is méltó, hogy a muzeumi tevékenységen kívül a fenntartó egyesületnek egyéb működését is ismertetésünk végén szíves figyelmünkbe vegyük.

A muzeum személyzetében tulajdonképp csak Csérni Béla dr., ny. főgimn. tanár, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének régészeti szakmegbízottja mint a fenntartó egyesülettől megvásárolt muzeum és könyvtárőr működik állandóan minden díjazás nélkül. Az elmúlt évben a közgyűlés melléje főképp a látogatók fogadásához és vezetéséhez Bartos Márton róm. kath. elemi iskolai tanítót muzeumi segédörnek választotta; díjazásban szintén nem részesül. A muzeumnál van még egy rendes szolgá, most Lajos Mihály ny. vasuti ör, ki az egyesülettől

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szanárkőhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva. Minthogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi rendeletre a gyógyszertárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

a muzeum épületében lakást és évi 192 kor. tisztelet-díjat kap.

A muzeumot fenntartja az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egylet, amelynek tisztikara: fővédő: dr. székhelyi Majláth Gusztáv Károly gróf v. b. t. t., erdélyi püspök; tb. elnök: Zeykfalvi Zeyk Dániel ny. főispán; elnök: Csató János, kir. tanácsos, ny. alispán; tb. alelnök: Novák Ferencz, kir. tanácsos, Gyulafehérvár sz. kir. város polgármestere, III. o. vaskor. r. l.; ügyvez. alelnök: Ujfalu József dr. apátkanonok; alelnök: Török Bertalan, ny. vármegyei főjegyző, F. Z. r. l.; titkár: Kárpiss János főimn. tanár; másodtitkár: Reithófer Jenő főimn. tanár; muzeum- és könyvtár: Cserni Béla dr., ny. főimn. tanár; muzeumi segédőr: Barts Márton róm. kath. elemi isk. tanító; pénztáros: Deutch Manó takarékpénztári vezértitkár; pénztári ellenőr: Székál Ignác takarékpénztári pénztáros és ügyész: Adorján Samu dr. ügyvéd.

A muzeumot fenntartó egyesület ügyeit 40 tagból álló igazgató választmány vezette; kebelében volt 2 tagu számvizsgáló, 10 tagu muzeumi felügyelő, 6 tagu régészeti és 3 tagu taggyűjtő bizottsága. Az egyesület tiszteleti tagjai: Csáky Albin gróf, v. b. t. t., volt m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a magyar tudományos akadémia igazg. tagja; Fraknói Vilmos dr. arbei címz. püspök, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője; Hampel József dr., budapesti tudományegyetemi ny. r. tanár, a magyar tudományos akadémia rendes tagja; Hermannshorff W. teker Ferencz, ny. cs. és kir. tábornok; Koch Antal dr., budapesti tudományegyetemi ny. r. tanár, a magyar tud. akad. rendes tagja és Wlassics Gyula dr., v. b. t. t., volt vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a közigazgatási bíróság elnöki stb. Az egyesületnek volt hét örökös alapítója (200 K.), 13 alapító (100 K.) és 127 évdíjas rendes tagja (évi 6 K.). Kiadványaival csereviszonyt folytatott 41 hazai és külföldi tudományos társulattal.

Az egyesületnek a muzeum fenntartásán és gondozásán kívül működése volt még: időnkint tudományos felolvasásokat tartott, azután a vármegye területén esetleg napfényre került régiségeket figyelemmel kísérte, továbbá a műemlékeket számontartotta, a vármegyei helynevek eredetének kutatását és megmagyarosítását elősegítette és végül a Hunyadi János dísz emlékének emelendő szoborra általa megindított országos gyűjtésből befolyt és eddig 1064936 K.-ra emelkedett összeget kezelte, gyümölcsöztette, gyarapításáról gondoskodott és gondoskodni fog mindaddig, míg annyi pénz gyűl össze, hogy abból Gyulafehérvárt a nagy nemzeti hőshöz lehetőleg méltó műemlék lesz emelhető.

A muzeumot fenntartó egyesületnek a kiutalt államsegélyeken kívül az 1908. évben 168085 K. bevétel és 163492 K. kiadása volt, tehát pénztári maradvány 1909. évre 4593 K. Az egyesületnek az 1908. év végén a muzeumi épület egy része és a gyűjtemények értékén kívül 223723 K. tiszta vagyon a volt.

Hátra van még, hogy az egyesület tudományos irodalmi munkálkodásáról is beszámoljunk; kiadványa volt az 1908. évben: Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egylet tizenegyedik évkönyve több képpel és alaprajzzal. A választmány megbízásából szerkeszti Kárpiss János egyleti titkár. Gyulafehérvár, A püspöki lyceumi könyvnyomda (Schäser Ferencz) 1908. 4°, 122 l., 15 kép, 3 alaprajz és egy térkép.

Az évkönyv tartalma: Dr. Reiner Zsigmond, (az elhunyt alapítónak emlékezete.); Imets F. Jákó, A régi Fejérvár fekvése és része; Cserni Béla dr., Apulumi maradványok. (XV. közlemény.); Cserni Béla dr. A Bethlen Gábor-féle vízvezeték Gyulafehérvárt; Ávéd Jákó, Adatok Gyulafehérvár esőviszonyaihoz. (III. közlemény.) Az évkönyv végén a titkár közli a hivatalos részt: a XIV. és XV. közgyűlés jegyzőkönyveit, az egyesület tagjainak névjegyzékét és azon társulatok névsorozatát, melyek az egyesülettel csereviszonyban vannak. A XIV. évkönyvet az egyesület összes tagjai az 1908. évre szóló tagsági illetmény gyanánt kapták. Az évkönyv költségei 95717 K-t tettek ki, melyeket az egyesület a saját pénztárából fedezett.

Ezekben igyekeztünk vázolni az egyesület fennállásának XXV. évét, melynek története igazolja, hogy az egyesület kulturális hivatását az 1908. évben is szerény anyagi erőihez képest az itteni elég közönyös társadalom közepette számbavehető eredménnyel betölteni igyekezett.

Közleményeink czélja nem csupán az ismertetés volt, hanem egyuttal a buzdítás, a lelkesítés is. Mert igen valószínűnek tűnik elő, hogy úgy a vármegyei, mint különösen a városi társadalom intelligens elemei megismerve ezen úgyszólván egyetlen kulturális közintézményüknek eredményes működését, annál inkább felbuzdulnak majd annak lelkes támogatására. Mivel pedig közgyűjteményeink ügyében még igen sok a tennivaló és hazai tudományosságunk előmozdítására nálunk is tág tere nyílik az önzetlen tevékenységnek, igen kíváncs, hogy hasznos működésükkel mennyi többet sorakozzanak vármegyei régészeti egyletünk tagjai közé. De akik ezt nem tehetnék, még azok is hozhatnak jó szolgálatot a közügynek, ha szíves érdeklődésükkel és könyvmegrégiségadományaikkal mennyi többször keresik föl a gyulafehérvári muzeumot fenntartó egyesületet.

Kárpiss János.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. március 14.

— **A hivatalos lapból.** Az igazságügyi miniszter Sebestyén Sándor gyulafehérvári törvényszéki telek-könyvi átalakító díjnokot a topánfalvi járásbíróshoz helyezte át. — A kereskedelmi miniszter Molnár Istvánt a gyulafehérvári mértékhitelítő hivatalhoz szolgává nevezte ki. — Az igazságügyi miniszter Horváth Jenő dr., gyulafehérvári ügyész-ségi jegyzőt a törvényszék kerületébe ügyész-ségi megbízottá rendelte ki.

— **Központi választmány.** A központi választmány e hó 11-én d. u. 4 órakor a tanácsháza nagytermében ülést tartott, melyen megválasztotta az 1910. évre összeállítandó képviselőszavazók névjegyzékét összeíró bizottságot. Elnök lett: Dr. Gál Béla városi tisztú ügyész, tagok: Ujházi Béla és Csecskedy József, kiktől a központi választmány az esküt bevette. Az összeírást a napokban megkezdik.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Mint értesültünk Alsófehérmegye e hó utolsó hetében fogja megtartani rendes törvényhatósági közgyűlését, melyen egy ipari előadói állást töltenek be és sok fontos ügy kerül azonkívül elintézés alá.

— **Halálozások.** Bervei Jónás Adolfot súlyos csapás érte, legidősebb fia Géza e hó 11-én Bervén hosszas betegség után 43 éves korában elhunyt. A temetése 14-én d. u. 3 órakor lesz az izraelita temető halottas házából, a mikor családi sirboltba fogják hült tetemét elhelyezni. A család a következő gyászjelentést boesátotta ki: bervei Jónás Adolf mint édesatyja, bervei Jónás Ödön mint fia, testvérei: Jónás Gyula, Mayer Ödönné bervei Jónás Katicza, Goldschmidt Sandorné bervei Jónás Szidi, Fenyő Árminné bervei Jónás Juli, bervei Jónás Dezső és sógorai bervei Jónás Gyuláné Obláth Evelin, dr. Mayer Ödön, Goldschmidt Sándor és dr. Fenyő Árminné fájdalomtól megtörve jelentik, hogy felejthetetlen fia, a jó atya és testvér bervei Jónás Géza életének 43-ik évében, hosszas betegség után elhunyt. Hült tetemét 1909. év márcz. hó 14-ik napján délután 3 órakor fogjuk az izraelita temető halottas házából a családi sirboltban elhelyezni. Csendes részvétet kérünk. Gyulafehérvár, 1909. március hó 11-én.

Parobek Antal m. kir. posta- és távirda altiszt f. évi március hó 9-én 60 éves korában,

Hillinger Sámuel, közvetítő-ügynök, márc. hó 10-én ugyancsak 60 éves korában elhaltak.

— **A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium** tanárkara és ifjusága 1909. márc. 15-én d. e. 10 órakor az intézet dísztermében iskolai ünnepséget rendez, a következő műsorral. 1. Egressy B.: Szózat, énekl. a főimn. vegyeskara. 2. Szepessy L.: Március 15-én, szavalja Sorbán József VII. o. t. növ. pap. 3. Allaga G.: Szabadság dalok, énekl. a főimn. vegyeskara. 4. Ünnepi beszéd, tartja Rejöd Tibor VIII. o. t. önképzőkör elnök. 5. Káldy—Erődi: Népdal egyveleg, előadja a főimn. zenekara. 6. Ábrányi Emil: Mi a

haza? szavalja Grohs Károly VII. o. t. 7. Erkel F.: Hunyadi induló, énekl. a főimn. vegyeskara.

— **Meghívó.** Március hó 15-én (hétfőn) d. e. fél kilencz órakor a helyi állami népiskola ének-, szavalat- és alkalmi beszéddel egybekötött iskolai ünnepélyt tart, amelyre az érdeklődő szülőket és a tanügy baratait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A gyulafehérvári Katholikus Kör** folyó hó 14-én délután 5 órakor saját helyiségében fogja megtartani évi rendes közgyűlését, az alábbi tárgysorozattal: 1. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Ügyleti jelentés. 3. Költségvetés előterjesztése. 4. A múlt évi számadások megvizsgálása és előterjesztése. 5. A megvizsgált számadásokra való intézkedés. 6. Az alapszabályok 14. § a értelmében 8 igazgatóválasztmányi rendes tag kisorsolása és az új választás megejtése. Ezzel kapcsolatosan egy elhalt és egy eltávozott igazg. választmányi tag helyett, újak választása. 7. Az üresen lévő tisztségek betöltése: 2 igazgató, 1 háznagy. 8. Esetleges indítványok tárgyalása, ha azok legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt, az igazgató választmányhoz beküldetnek.

— **Uj címzés az államerdészethél.** A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy az államerdészethél alkalmazott erdőtiszték az „erdőmester“ helyett „főerdőmérnök“, a „főerdész“ helyett „erdőmérnök“, az „erdész“ helyett a „segéderdőmérnök“, az „erdészjelölt“ helyett az „erdőmérnökjelölt“ és „erdőgyakor-nok“ helyett az „erdőmérnökgyakor-nok“ címet használják. — A többi cím a régi maradt.

— **A gyulafehérvári kath. Legényegyesület** f. hó 7-én tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlés fényét és lelkesedését tetőfokra emelte erdélyi püspök úr öngagyarméltósága magas megjelenése. Rass Károly elnöki megnyitójában élénken rajzolta meg a legényegyesület eddigi eredményeit s az elmúlt évnél csoportokba összeállított belső és külső eseményeit. Érdekes volt beszédének az a része, melyben az építendő egyesületi ház ügyének jelen stadiumát fejtegette. Következett a figyelemmel hallgatott pénztári és könyvtári jelentés. Mindkettő élénken hullámozó belelétről, virágzó állapotról tanuskodott.

— **Katonai szakelőadás.** Hivatásának szigoruan lelkiismeretes betöltése mellett általánosan jól ismert a derék gyulafehérvári garnizóznak tudományos tevékenysége és a katonai szaktudományokban való előretörése. Ennek fényes tanujale az a szépen sikerült előadás, melyet a helyi tisztikaszínóban március hó 4-én Rük k a u f Károly cs. és kir. utász-százados „Tábori erődítésünkről szóló előírásunk összehasonlítva a Németországéval és Franciaországéval“ cz. tartott. Tartalmas előadásában rámutatott azon motívumokra, melyek ezen új előírás kibocsátásánál mértékadók voltak, majd az orosz-japán háborúból merített számos példával illusztrálva összehasonlította a fentemlített három előírást; végül azon konkluzióhoz jutott, hogy a tábori erődítésről szóló előírásoknak lényeges és fontos szerepük van az Exercierreglements mellett, amelynek természetes kiegészítői, mivel a sánczvetésnek haszna és előnye 1870—1871. óta minden hadieseménynél igazolták a hadiművészet nagymesterének, Napoleonnak nyilatkozatát: „a helyesen alkalmazott és jól vetett elsánczolások mindig hasznosak és sohasem károsak.“ A térképekkel és modellekkel bőven illusztrált előadáson Schench en s t u e l Győző vezérőrnagy és várparancsnok urral élükön jelen voltak az összes törzs- és főtiszték, akik élénk tetszéssel honorálták a kiválóan sikerült szakelőadást. (e s k.)

— **A mezőgazdákat** érdekelni fogja, hogy az utóbbi két évben az impregnált répamag körül keletkezett vita és a szaksajtóban fejlődött tollharcz jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impregnált répamag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk a répamag termelés hazájában Quedlinburghban (Észak-Németország) gazdák és kereskedők kívánságára „Répamagot Impregnáló Vállalat“ létesült Waegener és Társa czég alatt, ahol bizonyos illeték ellenében úgy gazdák, mint kereskedők impregnáltathatják répamagjaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint halljuk, rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét ráczáfolt a szürke teoriára, és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agitált,

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás!

Székely és Réti butorgyára

MAROSVÁSÁRHELY, FÖTÉR 47. SZ.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butorüzletünket, mely Erdély legszebb látványosság, egy nagyszabású asztalos műhellyel bővítettük ki és elvállalunk **háló, ebédlő, szalon- és uriszoba, szálloda és fürdő berendezések** készítését a legutányosabb árak mellett. Óriási választék vas- és rozbutorokban. Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőkből, **gyermekkocsik** és gyermekszékekben. **Saját elsőrangú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angol bőrmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. **Angol bőrgarnitúrák 360 K.-tól kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívásra minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény fölvétele végett. — Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és vagyunk kiváló tisztelettel

Székely és Réti, butorgyárosok.

esődöt mondott. Hogyan is mondta boldogult Pulszky: „A kutya ugat, a karaván halad.”

— **A gyulafehérvári központi oltáregyesület** 1909. március hó 17-ikén kezdődőleg lelkigyakorlatot tart. A lelkigyakorlaton szívesen látnak minden katolikus nőt.

— **Czellővés.** A főgimnázium VII. és VIII. oszt. tanulói e héten megkezdették a katonai lőtérén éles tölténnyel a czellővést. A lövésekben tett szép eredmény fényesen igazolja, hogy diákjaink nemcsak a könyveket, de a katonai puskát is tudják forgatni. Az éles tölténnyel való lövésnél az ifjuság kedve és érdeklődése mindinkább fokozódott. A tanuló ifjuságra a katonai kiképzés igen jó hatással van, magatartása, megjelenése ügyesebbé, férfiasabbá, katonásabbá válik.

— **Husfogyasztási szövetkezeti közgyűlés.** A „Gyulafehérvári Husfogyasztási szövetkezet” közgyűlését az 1908-ik évről 1909. márc. 14-én, vagy ha elég tag nem jelentkeznék, akkor 1909. márc. 21-én délután 4 órakor az Európa szálló nagytermében tartja meg, melyre a tagok megjelenését kéri az igazgatóság. Tárgyak: 1. Az igazgatóság évi jelentésének tárgyalása, a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása; 2. szabályszerű időben beadott indítványok tárgyalása. A mérlegek a pénztáros lakásán szemlélhetők meg. Az igazgatóság.

— **A Maros pusztítása.** A Maros folyón megindult jégzajlás, a marospartusi állami híd a hó 9-én éjjel majdnem teljesen szétrombolta. Ugy a jégtörőket mint a pilótákat és a hídtestet a zajló ár magával sodorta s e miatt a közlekedés Gyulafehérvár és Szászsebes között szünetel. A vasuti híd azonban nem sikerült megrongálnia.

— **Előítéletek alkonya.** Önmegbecsülésünk hiányát jelentette egészen a legujabb időkig az, hogy a magyar termékek iránt előítélettel viseltettünk. Virágzó pezsőiparunkat például, hosszú időn át háttérbe tolta ez az előítélet s csak néhány esztendeje annak, hogy a magyar pezsőt a közönség megbecsüli és szívesebben issza, mint a drágább külföldit. Hogy e téren megszűnt az előítélet, az különösen az Andrányi pezsőnek köszönhető, e zamatos, illatos nedvnek, melynél jobbat hiába keresünk.

— **A munkásgimnáziumok.** A munkásgimnázium mozgalma meglepő arányokban terjed november óta. A munkásgimnáziumok száma 71-re emelkedett, a megyék, városok és a helyi társadalom részéről felajánlott segítség pedig évi 40.000 koronára rug. A vidéki munkásgimnáziumokban néhol több tanuló jelentkezett, mint amennyit be tudtak fogadni s a legtöbb intézet hallgatói azt az óhajátukát nyilvánították, hogy a polgári iskola négy osztályának tárgyaira tanítsák őket. Az Uránia Tudományos Egyesület, mely a munkásgimnáziumokat alapította, legutóbbi értekezletén, melyen Molnár Viktor államtitkár elnökölt, kimondta, hogy a munkásgimnázium, mint szabadtanítási intézmény képesítést nem nyújt, a kívánság elől azonban nem akar kitérni és oly tankönyveket is írat, amelyek a polgári iskola négy osztályának tanítási anyagát magukban foglalják és e mellett a szemléltető oktatásra alkalmazhatók. Több vidéki munkásgimnázium egy országos kongresszus összehívását sürgeti, amelyen az összes ilyen intézmények a munkások továbbképzésének, esetleg képesítésének ügyét kívánja megvitatni. A hódmezővásárhelyi munkásgimnázium azt indítványozza, hogy a munkásgimnázium végzett hallgatóival nyilvános polgári iskolákban kell képesítő vizsgálatokat tételni és a negyedik osztályból jól vizsgázottak legkiválóbbjait be kell juttatni a felsőkereskedelmi iskolákba az állam és a városok által alapítandó ösztöndíjak segítségével, hogy így a kereskedelmi képzettségű iparososztályt megteremthessék hazánkban is.

— **A Kereskedelmi Egylet** hangversenyén befolyt felülfizetéseket lapunk jövő számában hozzuk.

— **Alvincz árvizben.** Rémes vészjelző tüztőlő kürt harsogása riasztotta fel folyó hó 9-én éjfél után 1—2 óra között álmából Alvincz község derék polgárait. A legtöbb tűzrémülettől ijedten rohantak meleg fészkükből a vészjelzés okát megtudni. Amikor első ijedtségük izgalmain tustek, tüzet sehol sem látva, megtudták, hogy egy még hatalmasabb, borzasztóbb természeti elem okozta a vészjelzését. A szeszélyes Maros folyó a már összetört jégpánczéját darabokban odarakosgatta az alvinczi szigethez úgy, hogy maga előtt lefolyását elzárva Alvincz és a hozzátartozó Borberek községet vízával elárasztotta. A délután 1 óráig folyton növekedő ár aztán behatott a házakba, gazdasági épületekbe és menekülésre kényszerített mindenkit, minden embert, állatot, míg nem a felgyülemlt viaszszorított víztömeg a jéggátat felnyomta, magának utat tört és

amilyen hirtelen betolakodott, oly fokozatos gyorsasággal szemmel láthatóan apadt úgy annyira, hogy az estéli órákban már visszatért medre felé, rendes lefolyásába.

— **Purim mulatság.** Az e hó 8-án rendezett Purim mulatság nagyon jól sikerült. A felülfizetők névsorát a jövő számban közöljük.

— **Vesztett eb.** Alb Juon I. Nikulae (borberek) alvinczi lakost Dánk Zachiu ugyanottani kiscgazda megvesztett házörző kuvasza folyó hó 5-én megmarta. Alb Juont a hatóság azonnal a Pasteur intézetbe szállította fel. A vesztett ebet még idejekorán agyonűtötték.

Vérszegénység

ellensúlyozásul tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a **vért gazdagítja** és a test husát szilárdítja és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer-védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.
Kapható minden gyógytárban.

Nyílttér.

Foulard selyem

1 kor. 15-től méterenkint bluzok és ruhákra. Bérmentve is megvásárolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg, selyemgyár Zürich.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával. Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont.

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközözi, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Sz. 1092—1909. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvsnék, mint tlkvi hatóság közölné teszi, hogy a gyulafehérvári ipari és gazdasági hitelszövetkezet végrehajtónak Moldován Zaharie és neje végrehajtást szenvedő elleni 1440 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság területén levő, a kislaludi 434 sz. tljkvben A 2—5 rsz. a., az u. ottani 438 sz. tljkvben A 4 és 6 rdszám, az u. ottani 741 sz. tljkvben A 1 rendsz. a. a gyulafehérvári 2334 sz. tljkvben A 1 rendsz. a. foglalt ingatlanokra és pedig a kislaludi ingatlanokra az **1909. évi április hó 9-ik** napján d. e. 9 órakor Kislalud községben a községházánál, a gyulafehérvári ingatlanokra **1909. évi április hó 10-ik** napján d. e. 9 órakor Gyulafehérvárt a kir. törvényszék mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított ajánlati áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni, árverési vevő pedig köteles a bánatpénzt a Vhu. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

A kir. tszék, mint tlkvi hatóság.

Gyulafehérvárt, 1909. évi február hó 24-én.

Présia Romulusz, kir. törvsnéki bíró.

Sz. 18—1909. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közölné teszi, hogy a „Julia” gyulafehérvári takaré- és hitelintézet végrehajtónak Elimon Tödorné sz. Ávrám Karolina végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság területén levő maroscsügedi 296 sz. tljkvben A 1 rend, 961 hrsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 632 kor. ezenel megállapított kikialtási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi márczius hó 26-ik** napján d. e. 9 órakor M.-Csüged községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog, azonban a kikialtási ár 2/3 (kétharadán) alól el nem adható.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben avagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. Vevő a bánatpénzt a Vhu. 25. §-sa értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Gyulafehérvár, 1908. évi január hó 8-án.

Présia Romulusz, kir. tszéki bíró.

Sz. 40—1908. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közölné teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. I. 1300/3. számú végzése következtében dr. Adorján Samu ügyvéd által képviselt gyulafehérvári ipari- és gazdasági hitelszövetkezet javára 342 K. 40 fil. s jár. erejéig 1909. évi január hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2360 K. becsült következő ingóságok, u. m.: egy garnitúra gőz csapógép felszereléseivel együtt nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1908. évi V. 1585/2. számú végzése folytán 342 kor. 40 fil. tőkekövetelés, ennek 1908. évi szept. hó 12 napjától járó 8% kamatai, 1/3%-o váltódij és eddig összesen 107 kor. 10 fillerben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt Szatmári Lajos lakásán és Borbándon alperes lakásán leendő eszközzésére **1909. évi márczius hó 26-ik** napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezeneloly megjelgyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvár, 1909. évi márczius hó 13. napján.

Germán, kir. bir. végrehajtó.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettafüvelék fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Szőlő-oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

Medgyes, 82. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Üzlet felosztás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemet
f. év aug. hóban teljesen felosztatom,
miért is az összes raktáron levő áru
minden elfogadható árban el fog adatni.

Siessen tehát mindenki e kedvező alkalmat kihasználni.

Tisztelettel **Erdélyi Izsó,**
férfi és gyermek ruha nagy áruháza **GYULAFEHÉRVÁRT,**
Hunyady-tér 9. (Zárd. szemben.)

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányaink pótlására 2 éves gyökeres szőlő 20 K
Gyökeres fásoltvány ezre 180 K
" szépséghibával ezre 90 K
" zöldoltvány ezre 160 K
Sima " " 90 K
Gyök. riparia portalis vastag ezre 32 K
" 2 éves " " 40 K
Sima riparia portalis " 18 K
" vékony ezre 8 K
Gyökeres hazai nemes vessző " 30 K
Sima " " 10 K
40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzét visszaadom. — **Árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	32 K
Visontai	"	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	"	34 K
" peccsenye	"	38 K
Visontai Rizling	"	44 K
" Muskotály	"	70 K
" vörös bikavér	"	70 K

Székely I. József
Gyöngyös,
Szent Urbán templom.

Üzlet nyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy
Gyulafehérvárt, Lépe-s-utca 18. szám
alatti helyi **posztó raktárt** rendeztem be.
Raktáromon nagy választékban kapható férfi ruhának való posztó minden színben, koci posztó, billiard posztó és perident posztó fehér, kék, szürke és barna színben.
Gyári összeköttetésem folytán azon helyzetben vagyok, hogy t. vevőimet úgy árban, mint minőségben legjutányosabban kiszolgálhassam.
A n. é. közönség b. pártfogását kéri
kiváló tisztelettel **Sonderling H.**

CZIMBALMOK.

Hangfokozó pianó-pedálu czimbalmok a jelenkor legtekélyesebb czimbalmái.

Leírást és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek a feltalálók és egyedüli készítői

KOMÁROMI M. ÉS TÁRSAI
első magyarországi magy. kir. szab. hangfokozó és pianó-pedálu czimbalomgyár Nagymaros-Visegrád. Levélcím: **NAGYMAROS (Hontmegye.)**

Köhögés, rekedtség s hurut ellen nincs jobb a

Réthy féle **cukorkánál**
pemetefü

Vásárlásánál azonban vigyázzunk, és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

**** Csak RÉTHY-félét fogadjunk el! ****

2473. sz. 1909.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-József

országos vásár

folyó évi márczius hó 18-ától bezárólag márczius hó 22-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra márcz. hó 15-től, csütörtök reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1909. évi február hó 14-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, W., Leipzigerstrasse 112. Paris, 58, rue Lafayette. Amsterdam, Keizersgracht 209.

Lakás.

A csürök-utczában lévő 6. számú házban egy 2 szobás utca lakás konyhával és hozzátartozóval havi 12 frtért azonnal bérbe adatik.

Értesítés **Lében Pál** élelm. tiszt címére Szegedre.

Steckenpferd-

Liliomtejszappan.

Legenyhébb bő puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Szőlő-oltvány

és vesszőből **nagy képes árjegyzékemet** ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a **világhírű DELAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

Mészkereskedők, építészek és építetők figyelmébe!

Kartellen kívüli

kitünő minőségű biharmegyei, Élesden és vidékén tábori kemencében kizárólag fával égetett, fehér darabos

MÉSZ

waggonszámra, egy és több évi kötésre megrendelhető:

Klár Andor cégénél,
BANK ÉS ÁRUÜZLET

Debreczen, Miklós-utca 23. szám.

Vidéki és megyei telef. 415.

Előzékeny kiszolgálás, s állandó vevőknek nyílt és váltóhitel.

Évi termelés **1000** vaggon.

FIGYELEM!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

CZIM:

Szigyártó Nagy Mihály

FELSŐSEGEDS, Somogy megye.

LEGNAGYOBB-SZÜLŐLTÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDEME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

4 ministeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter urtól, 20—06.
2. A kopenhágai belügyminiszter urtól XII. 20—06.
3. A hesseni nagyhercegség-ségnl a belügyminiszter, urtl IV. 13—07.
4. A berlini földm. miniszter urtól X. 15—07.

RATIN mint legbiztosabb Egér és patkányirtó-

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„Ratin“ bakterológiai laboratórium, részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedűrsége Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26—15

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

: Minden magyar labda :
a cserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda“

bélyegzőt viseli.

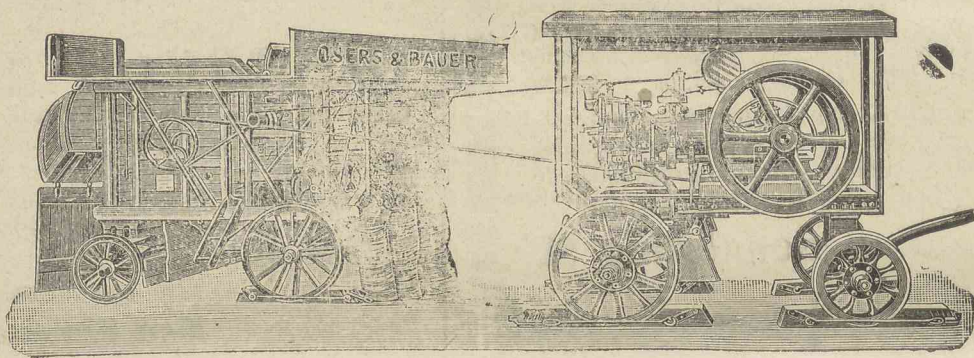
! Mást el ne fogadjunk !

Minden jobb kereskedés-
ben kapható.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szivógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemeltetés óra-lóerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szász-vesszős 8 HP. cséplő szerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó 75 HP. szivógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Mocs, Kolozsmegye HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

OH JAJ!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvgyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája!
csakhamar meggyógyított!

K A P H A T Ó:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszerárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerárakban.

AKI

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, náthától, nyálkáságtól, gégehurutól, görcs- és szárazköhögéstől megóvni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlt

KEISER-féle Mell-Karamellát

a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről. Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.

Kapható: VLÁD VIGIL gyógyszerárakban Gyulafehérvárt.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult közhírnél. oszónál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80 K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest

Dr. Richter gyógyszerár az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Tsai
Medgyes, (Nagyküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai ezikkeiket, u. m. magonc, kőmagu és esontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizske cserjéket, málnákat, földiepret, diszcserejéket, gyümölcsfa vadonczókat, sövénynek való, tüllelű fákat, rózsákat stb. stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORDLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.